

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 26.

**ERDÉSZETI ÉS
VADGAZDÁLKODÁSI
ISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez

(az értékelő tanárok részére)

- **A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.**
- **A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.**
- A tesztfeladatokban, amennyiben a feladat utasítása másképp nem rendelkezik, csak egy helyes válasz fogadható el. Ha a jelölés nem egyértelmű, a vizsgázó nem kaphat pontot. Ha a zárt jellegű (teszt-) feladatoknál az összes lehetséges választ megjelöli, akkor nem kap pontot. Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többletválaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.

TESZT JELLEGŰ FELADATOK

A felelet kiválasztós tesztfeladatoknál a helyesnek ítélt választ aláhúzással vagy a betűjel bekarikázásával jelölje!

1. feladat**1 pont**

Fája egyszínű.

A/ Lucfenyő

B/ Vörösfenyő

C/ Feketefenyő

D/ Erdeifenyő

2. feladat**1 pont**

Mindvégig felálló toboza magérés után széthullik, a tobozpikkelyek a magokkal együtt lehullanak, csak a tobozsó marad a fán.

A/ Simafenyő

B/ Jegenyefenyő

C/ Vörösfenyő

D/ Duglászfenyő

3. feladat**1 pont**

Nagyon fényigényes.

A/ Erdeifenyő

B/ Lucfenyő

C/ Jegenyefenyő

D/ Duglászfenyő

4. feladat**1 pont**

Vékony, hamuszürke kérge idős koráig sima marad.

A/ Feketefenyő

B/ Erdeifenyő

C/ Vörösfenyő

D/ Jegenyefenyő

5. feladat**1 pont**

Makkjának köldöke lapos, a makk gyakran megállítható rajta.

A/ Cser

B/ Kocsánytalan tölgy

C/ Kocsányos tölgy

D/ Molyhos tölgy

6. feladat**1 pont**

Levélnyele rövid, 2-5 mm hosszú.

A/ Cser

B/ Kocsánytalan tölgy

C/ Kocsányos tölgy

D/ Molyhos tölgy

7. feladat**1 pont**

A kupacs a makk felét-kétharmadát is takarhatja.

A/ Vörös tölgy

B/ Kocsányos tölgy

C/ Kocsánytalan tölgy

D/ Molyhos tölgy**8. feladat****1 pont**

Levelei páratlanul szárnyaltak.

A/ Fehér nyár a hosszú hajtásain

B/ Fehér akác

C/ Fehér nyár a rövid hajtásain

D/ Fehér fűz

9. feladat**1 pont**

Virágja fehér.

A/ Fehér fűz

B/ Fehér nyár

C/ Fehér akác

D/ Nemes nyáarak

10. feladat**1 pont**

A felsorolt juhar fajok közül melyiknek a rügye elálló?

A/ Korai juhar

B/ Ezüst juhar

C/ Mezei juhar

D/ Hegyi juhar**11. feladat****1 pont**

Kérge fiatalon vékony, vörösbarna, apró hártás pikkelyekben leváló.

A/ Erdeifenyő

B/ Vörösfenyő

C/ Duglászfenyő

D/ Lucfenyő**12. feladat****1 pont**

Hazájában két változata fordul elő: kék és zöld.

A/ Duglászfenyő

B/ Jegenyefenyő

C/ Vörösfenyő

D/ Simafenyő

13. feladat**1 pont**

Magja 5-7 mm-es, szürkésbarna, sötéten szeplős.

A/ Feketefenyő

B/ Duglászfenyő

C/ Simafenyő

D/ Jegenyefenyő

14. feladat**1 pont**

Kéttűs fenyő: tűi a hossz tengelyük mentén erősen csavarodottak.

A/ Feketefenyő

B/ Erdeifenyő

C/ Vörösfenyő

D/ Jegenyefenyő

15. feladat**1 pont**

Melegigényes, szárazságot jól tűrő tölgyfajunk, amely elsősorban meszes talajokon fordul elő.

A/ Cser

B/ Kocsánytalan tölgy

C/ Kocsányos tölgy

D/ Vörös tölgy

16. feladat**1 pont**

Erdeink tölgyei közül a legalacsonyabb fényigényű.

A/ Cser

B/ Kocsánytalan tölgy

C/ Vörös tölgy

D/ Molyhos tölgy

17. feladat**1 pont**

Váltakozó állású főfafajunk.

A/ Gyertyán

B/ Fehér akác

C/ Kocsánytalan tölgy

D/ Bükk**18. feladat****1 pont**

Fája gyakran álgesztes, szurkos.

A/ Fehér akác

B/ Fehér nyár

C/ Fehér fűz

D/ Fekete nyár

19. feladat**1 pont**

Rügye apró, barna, rügypikkely szegélye szürkén molyhos.

A/ Hegyi juhar

B/ Korai juhar

C/ Mezei juhar

D/ Tatárjuhar

20. feladat**1 pont**

Mely juharfaj ikerlependékének szárnyai zárnak be tompaszöget?

A/ Ezüst juhar

B/ Korai juhar

C/ Zöld juhar

D/ Hegyi juhar

21. feladat**1 pont**

A fácán fészkelésére jellemző:

- a. elsősorban erdőben fészkel.
- b. **bozótosban, magas fűben, különböző mezőgazdasági kultúrákban fészkel.**
- c. fészket fákon építi, ezért mondjuk, hogy felgallyaz.
- d. szereti a fészkeléshez a víz közelségét, vizes helyek mellett költ.
- e. A fenti megállapítások egyike sem igaz.

22. feladat**1 pont**

A ludak táplálkozására jellemző:

- a. nagyobb kiterjedésű vizeken, vízben élő rovarokat, gerincteleneket fogyasztanak.
- b. nappal a vízből halásznak, apró halakkal táplálkoznak.
- c. **nappal a szárazföldön legelnek.**
- d. éjjel a szárazföldön legelnek.
- e. A fenti megállapítások egyike sem igaz.

23. feladat**1 pont**

Válassza ki az állítás helyes folytatását!

A héja fészkelése során...

- a. **saját maga építette fészkekben fákon költ.**
- b. jellemzően a dolmányos varjaktól foglalja el a fészket, abban költ.
- c. sziklarepedésekben költ, ahol nem épít fészket, csak néhány ág összehordásával biztosítja a tojásait a legurulás ellen.
- d. odukban költ.
- e. nádasokban a nád közé, a földre rakja a fészket.
- f. A fenti megállapítások egyike sem igaz.

24. feladat**1 pont**

Válassza ki az állítás helyes folytatását!

A vetési varjú hazai populációja....

- a. vonuló, jellemzően télen találkozhatunk nagyobb csapataival.
- b. **hazai populációja állandó.**
- c. télen délebbre vonulnak a tengerpartok mellé.
- d. nyáron, mivel a hűvös éghajlatot szeretik, ezért északra vonulnak.
- e. A fenti megállapítások egyike sem igaz.

25. feladat**1 pont**

Válassza ki az állítás helyes folytatását!

A tőkésréce gácsérjának...

- feje fémkék, nyakán fehér örv található.
- feje fémkék, nyakán sosincs fehér sáv.
- feje fémes zöld, nyakán sosincs fehér sáv.
- feje fémes zöld, nyakán fehér örv található.**
- A fenti megállapítások egyike sem igaz.

26. feladat**2 pont**

Melyik galambfajok védettek?

- örvös galamb
- kék galamb**
- balkáni gerle
- vadgerle**
- szirti galamb

*Minden helyes válasz 1 pont.***27. feladat****3 pont**

Igazak, vagy hamisak az alábbi állítások?

Az egerészölyv földről és levegőből egyaránt zsákmányol.

igaz **hamis**

A nyári lúd őshonos fészkelő fajunk.

igaz hamis

A tőkés réce a házikacsa őse.

igaz hamis *Minden helyes válasz 1 pont.***28. feladat****1 pont**

Válassza ki a megadott állatra jellemző állítást!

A muflon:

- a kos párzáskor füttyent
- tükrét a farkánál található két fekete sáv határolja
- az erózióhoz taposásával is hozzájárul**
- Magyarországon csak vadaskertben él

29. feladat**1 pont**

Válassza ki a megadott állatra jellemző állítást!

A dám:

- minden egyedének territóriumja van.
- párokban vagy kisebb családi kötelékekben él.
- alapszíne változatos, a feketétől a fehérig váltakozik.**
- nincs vadgazdálkodási jelentősége.
- prüszkölni is szokott.

30. feladat**1 pont**

Melyik vadfajra igaz, hogy többnyire fán tartózkodik?

- menyét
- nyest
- nyuszt**
- görény
- vidra

31. feladat**1 pont**

Válassza ki a megadott állatra jellemző állítást!

A gímszarvas:

- a nagykiterjedésű erdőterületekhez, és az azzal határos mezőgazdasági területekhez kötődik.**
- a fiatalok jellegzetes mogyoróbarna és sárgásbarna csíkozásúak.
- a bika agancsa három, ritkábban négy-öt ágú.
- páráskor a bikák barcognak.
- agancsa mindig korona nélküli.

32. feladat**1 pont**

Az alábbi leírás melyik vadfajra illik?

Bundája nyáron vörösesbarna és rövid szőrű, télen szürkésbarna és hosszú szőrű. Tükre feltűnő, fehér színű, farka szinte láthatatlan. Hosszú szőrökkel fedett füle viszonylag nagy, belső felén fehéres. Orra fekete.

- dám
- vaddisznó
- muflon
- gím
- őz**

33. feladat**1 pont**

Válassza ki a megadott állatra jellemző állítást!
A vaddisznó:

- jellemzően apróvadas vadászterületek egyetlen nagyvadja.
- kondája néhány kocából és utódaikból áll.**
- tápláléka hangsúlyosan fás növényekből áll.
- a legmeredekebb sziklás területeken is biztonságosan közlekedik.

34. feladat**2 pont**

Válassza ki a megadott állatra jellemző állítást!
A borz:

- nagy pocokpusztító.**
- falkában vadászik.
- védett.
- Európa nagy részéről kiirtották.
- nappal az úgynevezett borzvárban pihen.**

Minden helyes válasz 1 pont.

35. feladat**2 pont**

Igazak vagy hamisak az alábbi állítások?

- Az üregi nyúl eredetileg az Ibériai-félszigeten és Északnyugat-Afrikában fordult elő.

igaz hamis

- A dám bundája októberben szürkésbarnára változik, és pöttyei erőteljesebbé válnak.

igaz **hamis**

Minden helyes válasz 1 pont.

SZÖVEGES FELADATOK
36. feladat**5 pont**

Jelölje a cellában „I” betűvel, ha az előtte álló állítás igaz, vagy „H” betűvel, ha az állítás hamis!

• A magas kőris és a magyar kőris rügye is barna.	H
• A fehérfűz elérheti a 30 m magasságot.	I
• A bükk fája nagyon tartós, jól alkalmazható kültéri építkezésekben is.	H
• A bükk az egyik legárnyéktűrőbb lombos fafajunk.	I
• A szürke nyár rügye a fehér nyárénál nagyobb és kevésbé molyhos.	I

Minden helyes válasz 1 pont.

37. feladat**5 pont**

Írja a pontozott vonalra a mézgas éger levelének tulajdonságait!

- A levél alakja **visszás tojásdad**, vagy **kerekded**.
- A levél széle **kétszeresen fűrész**es.
- A levél csúcsa gyakran **kicsípett**.
- A fonák az érzugokban **molyhos**.

Minden helyes válasz 1 pont.

38. feladat**5 pont**

Írja a fafajok mellett a pontozott vonalra az alább felsorolt alaktani tulajdonságok közül a neki megfelelőt!

*cimpás levélváll • virágzata sárgászöld fürt • pillás szélű levél
lependék termés • levele páratlanul szárnyalt*

Bükk	pillás szélű levél
Kocsányos tölgy	cimpás levélváll
Mezei szil	lependék termés
Hegyi juhar	virágzata sárgászöld fürt
Fehér akác	levele páratlanul szárnyalt

Minden helyes válasz 1 pont.

39. feladat**2 pont**

Válassza ki a „kakukktojást” a fészkek külső megjelenése alapján! Válaszát indokolja!

- a. Vetési varjú.
- b. Dolmányos varjú.
- c. Szajkó.
- d. Szarka. (1 pont)

Indoklás:

Tetővel fedett, míg a többieké nem. (1 pont)

40. feladat**6 pont**

Mutassa be az erdei szalonka szaporodását!

- Tavasszal a hangos húzáskor (dürrgéskor) a kakasok kergetőznek (pisszegnek, korrognak), a tyúkok a földön várják őket, hanggal hívják a kakasokat, itt párosodnak. (1 pont)
- Hazánktól jellemzően északabbra fészkel. (1 pont)
- Fészket földre rakja. (1 pont)
- 4 tojást rak, melyeket a tojó költi ki. (1 pont)
- A fiókák fészekhagyók. (1 pont)
- A fiatal fiókákat a tojó lábai közt „légi úton” költözteti. (1 pont)

Megjegyzés: A feladat javítása során nem kell szó szerint ragaszkodni a javítási-értékelési útmutatóban leírtakhoz.

A megoldástól eltérő, egyéb helyes jellemzőket is el kell fogadni, de a pontszám nem haladhatja meg a feladatra adható maximális pontszámot!

41. feladat**4 pont**

Írja a táblázat megfelelő rovatába a következő fajokat!

nyári lúd • vetési lúd • kis lilik • nagy lilik

Csőre színe	
Egyszínű	Kettős színű
- nyári lúd - kis lilik - nagy lilik	- vetési lúd

Minden helyes kiegészítés 1 pontot ér.

42. feladat**3 pont**

Egészítse ki a mondatokat a következő fajokkal a megfelelő helyen!

rétisas • parlagi sas • kerecsensólyom

A **kerecsensólyom** feje melle, hasa világos színezetű, háta, szárnya barna. Tőlünk nyugatabbra nem költ. Fészket nem rak.

A **rétisas** legtöbb párja az Al-Duna és a Dráva árterein költ. Csőre a szokásosnál nagyobb, előrenyúló. Idősen a farka tolla kifehéredik.

A **parlagi sas** rozsdabarna színezetű, nagytermetű, zömök testű madár. Vállrészén két fehér folt található. Alföldi területekkel határos domb és hegyvidéken költ.

Minden helyes kiegészítés 1 pontot ér.

43. feladat**5 pont**

Jelölje a cellában „I” betűvel, ha az előtte álló állítás igaz, vagy „H” betűvel, ha az állítás hamis!

• A feketefenyő gyökérzete sekély, emiatt széldöntésre érzékeny.	H
• A jegenyefenyő toboza októberben széthullik, a fán csak a tobozorsó marad.	I
• A kocsányos tölgy makkja két évig érik.	H
• A tölgyek fája szórt likacsú, kettős színű.	H
• A fehér akác rügye szórt állású, rejtve fejlődik.	I

Minden helyes válasz 1 pont.

44. feladat**5 pont**

Válassza ki, majd írja a pontozott vonalra, melyik fafajra jellemző az adott állítás!

bükk • fehér nyár • kocsányos tölgy • szelídgesztenye • vénic-szil

— Leveleit heterofillia jellemzi:	fehér nyár (1 pont)
— Makktermése fényes, világosbarna, olajsávós:	kocsányos tölgy (1 pont)
— Kérge vékony, sima, szürke:	bükk (1 pont)
— Termése pillás élű lependék:	vénic-szil (1 pont)
— Kupacsa négy kopáccsal nyílik:	szelídgesztenye (1 pont)

45. feladat**5 pont**

Egészítse ki az állításokat!

A szelídgesztenye melegigényes, mész **kerülő** fafaj.

A **mézgás éger** áltoboza éretten sötétbarna, amelyben apró makkocskái helyezkednek el.

A bibircses nyír levele háromszög vagy deltoid alakú, **kétszeresen fűrész**es szélű.

A **gyertyán** rügye váltakozó állású, orsó alakú, világosbarna, szárhoz simuló.

Kéttűs fenyőnk a **feketefenyő**, amelynek tűi alig csavarodottak, merevek, sötétzöldek, szúrósak.

Minden helyes kiegészítés 1 pontot ér.

46. feladat**5 pont**

Egészítse ki az alábbi mondatokat a megfelelő hiányzó szavakkal!

- a. A róka lakóhelyét, az ún. rókavárat vagy maga készíti, vagy a **borz** kotorékát foglalja el.
- b. Az aransakál fülkagylójának szegélye nem fekete, hanem **vörhenyes**.
- c. Az üregi nyúl alapszíne **barna**, de fekete és egyéb színváltozatok is ismertek.
- d. A mezei nyúl főként éjszaka **táplálkozik**.
- e. A görény **anális** mirigyének váladéka kellemetlen szagú.

Minden helyes kiegészítés 1 pontot ér.

47. feladat**4 pont**

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!

a) Milyen megjelenési jegyeiből következtethetünk a muflonkos korára?

- **A fejen levő világos folt nagyságából.** (1 pont)

- **A szarv méretéből.** (1 pont)

b) Elsősorban mely nagyragadozók okozzák a legsúlyosabb veszteséget őzállományunk szaporulatában, de gyakran az idős állatokban is?

- **Kóbor kutyák** (1 pont) és **az aransakál.** (1 pont)

Megjegyzés: A feladat javítása során nem kell szó szerint ragaszkodni a javítási-értékelési útmutatóban leírtakhoz.

A megoldástól eltérő, egyéb helyes jellemzőket is el kell fogadni, de a pontszám nem haladhatja meg a feladatra adható maximális pontszámot!

48. feladat**6 pont**

Írja a felsorolt vadfajokat az alábbi táblázat megfelelő oszlopába!

borz • vidra • menyét • görény • nyest • nyuszt

vadászható	védett	fokozottan védett
borz görény nyest	menyét nyuszt	vidra

Minden helyes válasz 1 pont.